

Prabusirea concernului bancar franco-belgian Dexia ar trebui sa fie o lectie pentru toti partizanii crearii „Statelor Unite ale Europei”. Acestia sustin ca singura solutie de iesire din actuala criza a datoriilor suverane este intarirea coordonarii politice si economice la nivelul Uniunii Europene, inclusiv prin crearea unui Minister de Finante si a unei Trezorerii comune. Insa exemplul Dexia arata ca, dimpotriva, tocmai centralizarea si etatizarea, atat la nivel monetar, prin crearea euro si a Bancii Centrale Europene (BCE), cat si la nivelul sistemului bancar, reprezinta radacina bolilor economice de care sufera Batranul Continent.

Dexia a fost o banca transnationala, creata si detinuta de statul francez si cel belgian, pentru a finanta proiectele de investitii ale guvernelor, autoritatilor locale si companiilor aflate sub controlul acestora. Pe scurt, statul s-a Imprumutat pe sine din banii contribuabililor, a intrat In incapacitate de plata si s-a salvat cu si mai multi bani ai contribuabililor. Tocmai de aceea, este impropriu si re-dun-dant sa vorbim despre „nationalizarea” Dexia, pentru ca banca nu a fost niciodata, propriu-zis, controlata de actionari din sectorul privat. Atat infiintarea ei, in anii '90, cat si salvarea ei, aflata in curs de derulare, au fost finantate din bani publici.

La finalul anului 2010, statele controlau, direct sau indirect, aproape 57% din actiunile Dexia, structura actionariatului fiind urmatoarea: statul francez - 5,73%, statul belgian - 5,73%, trei regiuni din Belgia - 5,73%, Caisse des dépôts et consignations (controlata de stat) - 17,61%, Holding Communal (controlata de stat) - 14,14%, Ethias Group (controlata de stat) - 5,04%, CNP Assurances (controlata de stat) - 2,96%, Arco Group (organizatie cooperatista catolica belgiana) - 13,81%, salariatii proprii (1,07%) si free-float bursier - 28,17%.

Cum a inceput totul

„Preistoria” Dexia incepe in seco-lul XIX, mai precis in 1860, cand comunitatile regionale din Belgia decid sa-si creeze un vehicul prin care sa-si finanteze investitiile proprii, intitulat Crédit Communal de Belgique. Din 1947, structura incepe sa actioneze si ca o banca clasica, prin atragerea de depozite de la populatie. In 1990, banca isi incepe expansiunea europeana, prin crearea unei divizii in Luxemburg.

Falimentul Dexia: o lectie pentru profetii „Statelor Unite ale Europei”

Scris de Adrian Mosoianu
Joi, 20 Octombrie 2011 11:51

Dincolo de granita franceza, in 1987, este creata o structura similara, Crédit Local de France, controlata de CEC-ul frantuzesc (Caisse des dépôts et consignations), care la randul sau fusese infiintat de catre statul francez in 1816, pe timpul domniei lui Ludovic al XVIII-lea. In 1990, banca incepe sa se extinda pe plan international, mai intai in Statele Unite, iar ulterior in Marea Britanie, Germania, Spania, Italia, Austria, Portugalia si tarile scandinave. Crédit Local de France se listeaza pe Bursa de la Paris in 1991, statul francez mentinandu-si controlul asupra bancii.

Nascuta in 1996

Dexia a fost creata in 1996, cand guvernele de la Paris si Bruxelles au decis fuziunea dintre Crédit Communal de Belgique si Crédit Local de France. Tot atunci, noua structura decide sa implementeze si mai accentuat strategia „bigger is better”, care in cele din urma se va transforma in „too big to fail”. Astfel, in anii urmasori, Dexia a continuat sa se extinda in intreaga lume. In 1998, preia controlul bancii italienești Crediop, cea mai mare banca privata din Italia specializata in creditarea municipalitatilor.

In anul 2000, continua expansiunea in Statele Unite, prin preluarea companiei Financial Security Assurance (FSA). Obiectul de activitate al FSA era acela de „accelerator de credit”. Mai precis, municipalitatile americane supraindatorate, care din aceasta cauza nu mai aveau [acc](#)es la credite, solicitau, contra unor comisioane, garantii din partea FSA, pentru a putea continua sa ia noi imprumuturi.

In 2002, Dexia preia holdingul financiar belgian Artesia Banking Corporation, precum si o banca israeliana specializata in creditarea autoritatilor locale - Otzar Hashilton Hame-komi. In fine, in 2006 Dexia cumpara o banca controlata pana atunci de catre statul turc - Denizbank - si formeaza un joint-venture cu Royal Bank of Canada (RBC Dexia), cu activitati multiple de asset management pentru investitori institutionali.

Bani tipariti de Fed

Dexia a primit de la banca centrala a Statelor Unite, Federal Reserve, injectii de lichiditate de urgenta, la costuri preferentiale, in valoare de 37 de miliarde de dolari in perioada septembrie

Falimentul Dexia: o lectie pentru profetii „Statelor Unite ale Europei”

Scris de Adrian Mosoianu
Joi, 20 Octombrie 2011 11:51

2008 - martie 2010. Motivatia acordarii acestor finantari a fost aceea de a mentine in functiune liniile de credit si garantiile de imprumut ale Dexia pentru un numar foarte mare de autoritati locale din SUA si pentru proiectele lor de investitii. „Daca Dexia ar fi dat faliment, ar fi fost un dezastru pentru finantarea municipalitatilor americane”, a declarat un analist, citat de Bloomberg.

Aranjamente toxice in franci elvetieni

Mai multe municipalitati din Franta au dat in judecata Dexia, acuzand banca de inselatorie, potrivit Reuters. Primariile au recurs la acest demers dupa ce au contractat, in prima decada a anilor 2000, credite de la banca franco-belgiana, cu dobanzi variabile, indexate la cursul de schimb al francului elvetian. Din cauza aprecierii masive a acestuia fata de euro si dolar din ultimii doi ani, costurile acestor credite s-au majorat foarte mult, amenintand solvabilitatea debitorilor. Potrivit publicatiei franceze „Liberation”, Dexia a acordat astfel de credite „toxice” unui numar de circa 5.500 de primarii si consilii locale din Hexagon.

Scandal in Israel

Dexia a intrat in vizorul organizatiilor pentru apararea drepturilor omului dupa ce divizia sa din Israel a acordat in mod succesiv, de-a lungul anilor, credite de investitii destinate finantarii constructiei implantarilor evreiesti din teritoriile palestiniene ocupate. Ulterior, anul trecut, Dexia a incetat sa ofere astfel de imprumuturi, ceea ce a declansat, in replica, mania colonistilor israelieni, care au acuzat institutia bancara ca a cedat presiunilor unor grupuri antisemite.

Conducerea Dexia Israel s-a aparat spunand ca decizia de sistare a creditelor pentru colonisti a fost luata din ratiuni de business, avand in vedere ca negocierile politice in derulare la acea data pareau ca se indreapta spre un acord de pace, care ar fi dus la desfiintarea respectivelor implantari, cu riscul ca debitorii sa intre in incapacitate de plata a ratelor.

Ce a finantat Dexia in Romania

La finalul anului trecut, expunerea totala a Dexia pe Romania se ridica la 316 milioane de euro,

Falimentul Dexia: o lectie pentru profetii „Statelor Unite ale Europei”

Scris de Adrian Mosoianu
Joi, 20 Octombrie 2011 11:51

reprezentand imprumuturi acordate Guvernului, autoritatilor locale si unor companii de stat, precum si detineri de titluri de stat romanesti. Cea mai mare parte a acestei expuneri (257 de milioane de euro) are o maturitate reziduala de 10 ani. Dexia opera la Bucuresti prin intermediul unui birou al subsidiarei franco-austriece Dexia Kommunalcredit. Din cauza recesiunii si a crizei financiare, Dexia nu a mai acordat finantari in Romania din anul 2009, mentinand insa deschis biroul, pentru monitorizarea celor aflate inca in derulare.

Multe dintre proiectele de investitii publice finantate de Dexia nu au fost finalizate nici pana in prezent, cum ar fi calea ferata Bucuresti-Constanta sau autostrada Brasov-Bors, iar altele au starnit polemici, controverses si chiar scandaluri. De exemplu, la Iasi, niciuna dintre investitiile pentru care a fost contractat creditul Dexia nu a fost finalizata, iar in urma reclamatilor de la cetateni prefectul judetului a cerut expertizarea lucrarilor de reparatie a strazilor. In 2006, ministrul de atunci al integrarii, Anca Boagiu, a amenintat ca da in judecata Consiliul Judetean Constanta, pentru proasta gestionare a lucrarilor de constructie a unui pavilion expozitional, finantate printr-un imprumut de 8,6 milioane de euro contractat de la Dexia.

Topul finantarilor Dexia in Romania

- 100 de milioane de euro acordati Ministerului Transporturilor, in vederea finantarii constructiei caii ferate Bucuresti-Constanta
- 70,66 milioane de euro acordati Guvernului pentru finantarea achizitiei de garnituri Siemens Desiro de catre CFR Calatori
- 79,06 milioane de dolari acordati Guvernului roman in vederea finantarii achizitiei de aeronave Airbus de catre TAROM
- 240 de milioane de lei acordati Primariei Sectorului 2 pentru proiecte de infrastructura (reparatii de strazi si extinderea retelei de apa si canalizare) si refinantarea datoriei publice locale
- 200 de milioane de lei acordati Primariei Iasi pentru refacerea strazilor, constructia de locuinte

Falimentul Dexia: o lectie pentru profetii „Statelor Unite ale Europei”

Scris de Adrian Mosoianu
Joi, 20 Octombrie 2011 11:51

sociale, parcuri, modernizarea iluminatului public etc.

- 162 de milioane de lei acordati Primariei Sectorului 4 pentru finantarea proiectelor locale de investitii

- 140 de milioane de lei acordati Consiliului Judetean Sibiu si Primariei Sibiu pentru extinderea si modernizarea aeroportului din Sibiu

- 26,3 milioane de euro acordati Primariei Oradea pentru cumpararea a 10 garnituri de tramvaie

- 20 de milioane de euro acordati Consiliului Judetean Vaslui pentru refacerea de drumuri judetene, reabilitarea sistemului de alimentare cu apa, canalizare si a statiilor de epurare

- 9 milioane de euro acordati Guvernului pentru finantarea constructiei autostrazii Bucuresti-Bors

- 32 de milioane de lei acordati Primariei Alba Iulia pentru proiecte de investitii locale.

Dexia - salvata de doua ori de contribuabili

Strategia de business a Dexia s-a bazat intotdeauna pe atragerea de resurse financiare pe termen scurt de pe pietele internationale, prin creditare interbancara si prin emisiuni de obligatiuni corporative, in scopul utilizarii lor pentru acordarea de credite de investitii pe termen lung si foarte lung guvernelor, autoritatilor regionale si locale, precum si companiilor infiintate de acestea, fie permanente, fie destinate unor anumite proiecte.

Stil periculos de business

Trebuie spus ca majoritatea creditelor contractate de aceste institutii de stat nu sunt, practic, niciodata finalizate definitiv, autoritatile respective solicitand „rostogolirea” lor cvasipermanenta. Asta, printre altele, pentru ca, spre deosebire de investitiile private, investitiile de stat nu genereaza niciodata profit propriu-zis, ci de cele mai multe ori creeaza nevoia de noi si noi cheltuieli publice, finantate tot pe datorie. In consecinta, creditorii municipali specializati precum Dexia - pana de curand, lider mondial pe aceasta piata - trebuie sa reinnoiasca mereu, prin diferite metode, liniile de credit acordate autoritatilor.

Tocmai de aceea o astfel de banca are in permanenta nevoi foarte mari de autorefinantare, pe care nu si le poate satisface decat prin credite si emisiuni de titluri pe termene scurte, care si ele trebuie reinnoite permanent. In plus, fiind controlata de guverne, Dexia este sensibila la presiunile si interesele acestora, care de multe ori ajung sa capete intaietate fata de normele si regulile prudentiale de acordare a imprumuturilor.

2008: primul bailout

Din cauza acestei strategii, Dexia este extrem de vulnerabila In momentele de sporire a aversiunii fata de risc din partea furnizorilor de lichiditate pe termen scurt. Un astfel de moment a survenit in septembrie 2008, in urma panicii create de falimentul Lehman Brothers, cand creditarea interbancara mondiala practic a inghetat. Actiunile bancii s-au prabusit cu 30% intr-o singura zi, iar guvernele din Franta, Belgia si Luxemburg au fost nevoite sa opereze o majorare de capital de 6,4 miliarde de euro pentru ca Dexia sa-si continue activitatea si sa fie capabila sa-si achite obligatiile.

Operatiunea s-a dovedit a nu fi suficienta. Dexia a mai pierdut pe bursa inca 20% din capitalizare, iar refinantarea pe termen scurt de pe piete a continuat sa fie problematica, ceea ce punea in pericol continuarea creditarii municipalitatilor aflate in portofoliul Dexia, in special a celor din statele actionare. In consecinta, in luna octombrie, guvernele din Franta, Belgia si Luxemburg au decis sa ofere garantii pe termen de un an, cu posibilitate de prelungire pentru inca unul, pentru toate finantarile contractate de Dexia, suma totala a garantiilor ridicandu-se la 150 de miliarde de euro.

Problema Dexia s-a extins si in alte tari europene. In Austria, guvernul a cumparat, cu suma simbolica de 2 euro, un pachet de 99,8% din actiunile bancii Kommunalkredit, specializata in

Scris de Adrian Mosoianu
Joi, 20 Octombrie 2011 11:51

finantarea autoritatilor locale, de la doi actionari, respectiv Volksbank (50,8%) si Dexia (49%). De asemenea, executivul de la Viena a cumparat cu un euro participatia de 49,2% pe care Kommunalkredit o detinea la filiala comuna DexiaKom, activa mai ales in Europa de Est.

Statul se nationalizeaza pe sine. Din nou

Actuala exacerbare a crizei datoriilor suverane a creat din nou probleme de finantare pentru Dexia. In plus, gigantul franco-belgian este extrem de expus pe sectorul public din Grecia, iar perspectiva, tot mai vehiculata, de a fi nevoit, alaturi de alti investitori, sa suporte pierderi de pana la 50% pe aceasta expunere nu a facut decat sa accentueze vulnerabilitatea Dexia. Potrivit rezultatelor ultimelor teste de stres efectuate la 31 decembrie 2010, expunerea greaca a Dexia se ridica la 3,46 miliarde de euro, comparabila cu cea aferenta tarilor actionare Belgia (4,98 miliarde de euro) si Franta (2,3 miliarde de euro).

La inceputul saptamanii trecute, directorul general al bancii, Pierre Mariani, declara ca una dintre erorile Dexia a fost aceea de a accepta „cu naivitate” solicitarile guvernelor europene care i-au cerut sa-si mentina expunerea pe Grecia. „N-am avut niciodata o problema de solvabilitate, ci una de lichiditate, din cauza portofoliului nostru foarte mare de titluri de datorie suverana”, spunea Mariani.

Declaratia a fost facuta cu ocazia anuntului oficial al Dexia de acceptare a nationalizarii diviziei bancare din Belgia si de accesare a unor noi garantii guvernamentale, in cadrul unui program de salvare convenit si propus de guvernele din Franta, Belgia si Luxemburg. Astfel, Belgia va cumpara, pentru 4 miliarde de euro, Dexia Bank Belgium, divizie axata in principal pe operatiuni retail, cu 6.000 de angajati, 4 milioane de clienti si depozite de 80 de miliarde de euro. Totodata, Dexia va primi, in urmatoorii zece ani, garantii de stat de pana la 90 de miliarde de euro pentru a atrage finantare. Belgia va oferi 60,5% din aceste garantii, Franta 36,5%, iar Luxemburg 3%. Dexia a acceptat programul dupa o sedinta de 14 ore a Consiliului de Administratie. {jcomments on}

Articol aparut pe 17 octombrie 2011 in [Saptamana Financiara](#)